

non potest admitti ad annunciandum publice verbum divinum, quin agatur contra ordinem in Ecclesia introductum; saltem nisi habeat specialem ac expressam missionem a suo Episcopo. *Pontas.*

CONCUBINARIUS.

Jus Canonicum & Concilia determinarunt poenas infligendas Clericis *Concubinariis*, quarum minima esse debet privatio Beneficii.

CASUS. Sanctio Pragmatica t. 19. de *Concubinariis*, Concordata tit. 13. de *publ. Conc.* & Concilium Tridentinum *Sess. 25. de Reform. c. 14.* loquuntur diversimode de poenis infligendis Clericis *Concubinariis*. Quænam quoad hoc regula servanda est?

ꝑ. Pro regula plerumque servire debent ea, quæ prescribunt Sanctio Pragmatica & Concordata. Et hinc deponitio, cum post actualem degradationem sit poena gravissima, non est imponenda; etiam si Clericus legitime foret convictus de Concubinato. Nihilominus, si præcedente monitione non interrupt turpe commercium, potest deponi. Si judicialiter est convictus de concubinato, potest compelli ad dimittendum intra certum tempus Beneficium suum. Privatio Beneficii & depositio per sententiam Canonicam fiat necesse est. Episcopus potest ferre censuram viva voce ob urgentem causam; sed rogatus intra mensem debet tradere copiam illatæ censuræ; sufficitque ad validitatem censuræ, si peccatum sit externum. *Fromageau.*

NOTA. In Dioecibus, in quibus Parochi adhuc post Tridentinum in quadam Manualitatis specie in hunc usque diem retenti sunt, etiam facilius est per celerem amotionem vel permutationem remedium. Suspendio enim ex conscientia bene informata in vastis dioecibus & in pauperibus parochiis raro est applicabilis.

CONDUCTIO & CONDUCTOR.

Vide *Locatio.*

CONFESSARIUS.

I. Ministerium Clavium private ad Episcopos & Sacerdotes pertinet; & qui hoc ministerium exercet, dicitur *Confessarius*. In eo præter potestatem Ordinis & jurisdictionis requiruntur principaliter sequentes dotes, nimirum *scientia, pruden-*

prudencia, integritas vitæ, & charitas erga poenitentem.

CASUS I. Irenæus Episcopus in Confessarium sibi eligit Sacerdotem simplicem.

ꝑ. Confessiones ipsius sunt validæ, etsi Sacerdos iste aliunde approbatus non sit; idque indubitatum est de Episcopo in propria sua Dioecesi. Potestne autem Episcopus in aliena Dioecesi sibi deligere Confessarium ab ordinario non approbatum? Quæstio hæc fuit discussa sub Gregorio XIII. a decem Cardinalibus; quorum quinque dum affirmativam, & reliqui quinque negativam tenerent, Papa decidit, in re dubia insistendum esse Tridentino, juxta quod confessio non potest fieri nisi Sacerdoti approbato a proprio suo Episcopo. *Pontas.*

CASUS II. Nicóstratus confitetur suo Parocho, & occasionaliter etiam mentionem facit de venditione quadam a se facta. Parochus dicit, eam esse usurariam; poenitens autem reponit, authores boni nominis sentire contrarium, quorum etiam duos aut tres adducit hanc venditionem approbantes.

ꝑ. Parochus non tenetur se conformare sententiæ Nicóstrati. Si tamen judicaret opinionem poenitentis esse magis probabilem, posset in hoc Casu ipsum absolvere. *Pontas.*

NOTA. Videtur sufficere, si judicet æque probabilem: imo si poenitens sit vir in theologicis doctus, & dicat, se credere, quod liceat sequi etiam minus probabilem, non potest propterea arceri a Sacramentis: monendus tamen est de periculo animæ, si ejus error est vincibilis; & Confessarius recte format intentionem conditionatam: *Si capax es,*

CASUS III. Victor de pluribus peccatis mortalibus in confessione se accusavit; hinc Confessarius pro poenitentia ipsi injungit jejunium singulis diebus veneris per sex menses, quam tamen acceptare recusat, inquit, se malle longiori tempore sustinere poenas purgatorii, quam jejunare; cum id facile adverterent domestici & amici, ac se contra continentiam peccasse judicarent.

ꝑ. Confessarius non potest poenitentem ita animo comparatum absolvere, quin peccet contra obligationem muneris sui. Si tamen certum foret, ex hac poenitentia secuturum scandalum, aut suspensionem commisi peccati contra continentiam, Confessarius deberet eam commutare. *Pontas.*

NOTA. Absque necessitate, quamdiu aliæ poenitentiae medicinales præbent spem emendationis, non sunt imponende poenitentiae, quæ movent suspensionem peccati occulti. Aliud dicendum, ubi est necessitas.

cessitas, in quam se poenitens præmonitus per relapsus ultro coniecit.

CASUS IV. Lucilius Confessarius Publii certus est, poenitentem hunc laborare ignorantia circa rem, quæ ex sua natura est peccatum mortale, & de qua se non accusat in confessione.

ꝑ. Si ignorantia est vincibilis, Confessarius tenetur de ea monere poenitentem; imo etiam si sit invincibilis, simul tamen prævideat Confessarius, aut habeat fundamentum credendi, poenitentem suæ admonitioni obtemperaturum; aut si interroget poenitens, datur eadem obligatio. Idem dicendum, si ignorantia versatur circa jus naturale aut divinum; quidquid enim his adversatur, semper malum est. Verum non tenetur Confessarius monere poenitentem, si ejus ignorantia sive juris sive facti est revera invincibilis, nec Confessarius sperare possit, suam admonitionem habituram bonum effectum; aut si ipsi moraliter certum sit, ad illum bonum effectum posse consequi grave scandalum; nisi hæc ipsa ignorantia vergat in præjudicium boni publici, quod semper prævalere debet bono privato. *Pontas.*

CASUS V. Gregorius Parochus in Urbe Tolosana agnoscit, poenitentem suum jam per decem annos vivere cum uxore, quam credit suam legitimam, etsi non sit; cum matrimonium eorum nullum sit ob defectum præsentiae proprii Parochi.

ꝑ. Si poenitens interrogavit Confessarium de valore sui matrimonii, aut saltem ipsi proposuit aliquod dubium aut scrupulum hac de re, certum est, quod teneatur ipsi declarare veritatem, eique prohibere usum matrimonii, usque dum rehabilitetur autoritate Superioris legitimi. Si vero in poenitente deprehendat bonam fidem & ignorantiam inculpabilem, non tenetur eam admonere de suo statu, maxime si prævideat, suam admonitionem nil boni effecturam; multo minus monere tenetur, si judicet, ex tali admonitione oriri posse grave scandalum, quale foret divortium. *Pontas.*

CASUS VI. Claudius in confessione se accusat, quod commiserit peccatum mortale luxuriæ cum cognata sua consanguinea, cum qua commoratur. Eodem die & immediate post Claudium confitetur etiam ea ipsa consanguinea, sed altum filet de peccato luxuriæ, quamvis Confessarius in terminis generalibus eam circa hanc materiam interroget.

ꝑ. Si persistat negare peccatum istud, debet absolvi a Confessario, nisi aliam habeat legitimam causam absolutionem denegandi. Si subsit alia hujusmodi causa, Confessarius absque

que violatione sigilli sacramentalis ipsi denegare posset absolutionem. *Pontas.*

NOTA. Si consanguinea non habuit copiam alterius Confessarii, forte existimabat, se interea excusari ab integritate Sacramenti, ne infamet cognatum apud Confessarium. Vide dicenda Casu 45. & 56. V. *Confessio.*

CASUS VII. Juvenalis Vicarius cujusdam Parochiæ excipit confessionem Benedicti se accusantis, quod sæpius juraverit in vanum ex ira. Confessarius interrogat, utrum jam in præcedentibus confessionibus de hujusmodi peccatis se accusaverit: Benedictus autem ad hæc respondere renuit.

ꝑ. Si cum pertinacia respondere renuat, sine absolutione dimittendus est. *Pontas.*

CASUS VIII. Fulbertus Parochus cuidam Parochiano suo tempore Paschali absolutionem denegavit, eoquod sæpius cum ancilla sua per plures jam annos peccaverit, & tamen nolit eam domo ejicere. Parochianus irritatus convenit Parochum coram Judice, ut declaret, an non sibi absolutionem denegaverit, petitque, ut eam impertiat, aut causam hujus denegationis edicat; se enim plenam illi dare licentiam declarandi, quidquid voluerit.

ꝑ. Fulbertus tenetur ad talem interrogationem altum servare silentium: coram Judice tamen compareat, & dicat; se id unice curare in confessionali, ut, quantum possit, digne obeat munus suum; & præter hæc nihil ultra proferat; hisque dimitti petat a Judice. Si Fulbertus vocatus fuisset ad Tribunal laicum, deberet prius consulere Episcopum, ipsiusque mandato se conformare. *Pontas.*

CASUS IX. Gastonius Parochus turpiter peccavit cum Anna: timens autem, ne ipse diffamaretur, si Anna confiteretur alteri, eam persuadet, ut sibi confiteatur; quod cum fecisset, eam absolvit.

ꝑ. Regulariter loquendo hæc absolutio est valida, si poenitens aliunde per veram poenitentiam ad eam rite sit disposita; dummodo peccatum istud non sit reservatum Ordinario: si enim esset reservatum, absolutio esset invalida, posito quod Gastonius non habuerit facultatem absolvendi a reservatis. Interim tamen valor absolutionis in præsentem casu pependet adhuc a Statutis Diocesanis. *Pontas.*

NOTA. Benedictus XIV. per suam Constitutionem: *Sacramentum* editam 1741. tollendo Confessariis jurisdictionem in complices, declaravit, omnes ejusmodi confessiones esse invalidas.

CASUS X. Ladislaus Parochus Casimiro de plurimis peccatis enormibus se accusanti, sed summe contrito, levem tantum iniungit poenitentiam.

R. Possibile est, Ladislaum non peccasse: in ejusmodi enim casibus poenitentiae injungendae sunt, quas Spiritus Dei & prudentia Christiana Confessario suggererint. Pontas.

CASUS XI. Rainerius in Ecclesia quadam Parochiali Confessarius quatuor jam vicibus excepit confessionem Eligii, eique ultra tres menses absolutionem jam distulit; eoquod fuerit consuetudinarius in aliquo gravi peccato. Tandem illum absolvit, quamvis non amplius recordatus fuerit majoris partis peccatorum illius.

R. Non potest reprehendi Rainerius, quod absolverit in hoc casu poenitentem: satis enim erat, quod reperit poenitentem bene dispositum; nec opus erat eum obligare, ut de novo ea peccata declaret, de quibus se jam accusavit. Facile est simul & semel nosse statum poenitentis, si Confessarius perpendat opera poenitentiae a confitente exercita, eumque percontetur, quatenam poenitentiae ipsi fuerint injectae. Pontas.

CASUS XII. Anastasius existimans se esse baptizatum, quamvis re ipsa baptizatus non esset, accepit Sacros Ordines, approbatus est pro audiendis concionibus, & per sex menses Confessarium egit.

R. Omnes absolutiones ab ipso collatae sunt nullae ac invalidae: non enim fuit valide ordinatus; & consequenter nec potestatem clavium habuit. Pontas.

CASUS XIII. Martialis Confessarius in Ecclesia quadam Parochiali per menses aliquot vitam vivit publice scandalosam & admodum liberam; & tamen personae quaedam nullam hac de re habentes notitiam data occasione ipsum pro confessione accedunt, & absolvuntur.

R. Absolutiones sunt validae. Pontas.

CASUS XIV. Galmerius Subdiaconus confessus est in Dominica Paschatis, sed in festo Coenae Domini voluntarie omisisse Vesperas & Completorium; & Confessarius ipsi injunxit, ut eo ipso die Paschatis suppleret omittas Horas: id Galmerius prolapavit duobus ex amicis suis, talem nimirum injunctam sibi fuisse poenitentiam.

R. Absque peccato non potuit injunctam poenitentiam aliis manifestare. Quidam agitur in sacro tribunali, secreto tenendum tam ex parte Confessarii quam ex parte poenitentis, maxime si id, quod in confessionali dictum aut injunctum fuit,

fuit, Confessarium exponeret aliorum ludibrio aut contemptui, ut fors in praesenti casu factum. Pontas.

CASUS XV. Quaeritur, num Confessarius possit obligare poenitentem ad denunciandum Superioribus Sacerdotem sollicitantem ad turpia in sequentibus casibus. 1. Si talis Sacerdos est Confessarius personae sollicitatae, eamque sollicitaverit in actu & loco confessionis, aut extra altum & locum. 2. Si persona poenitens ipsamet sollicitavit Sacerdotem suum Confessarium in actu aut extra. 3. Si Sacerdos sollicitans poenitentem jam inde a pluribus annis non est amplius sollicitatae Confessarius? aut si est ejusdem Parochus, non autem Confessarius? aut si nec est Parochus nec Confessarius? aut demum sive confenserit sive non confenserit persona sollicitata? 4. Si peccata hujusmodi reservata sint Episcopo, hincque nulli ab iisdem absolvendi facultatem concedat nisi illis, qui poenitentibus sollicitatis sollicitantes denunciandi obligationem imponere solent, potestne persona sollicitata, in confessione facta Confessario non habenti facultatem absolvendi a reservatis, reticere haec peccata, animo tamen proxime oblata occasione ea subjiciendi Clavibus Ecclesiae? 5. Num persona sollicitata etiam proprium Episcopum aut Parochum sollicitantem tenetur Superioribus denunciare?

R. 1. Certum est, poenitentem obligari ad manifestandum & Superioribus denunciandum Confessarium ad turpia sollicitantem in actu & loco confessionis, sive ante, vel post immediate, seu occasione vel praetextu confessionis hujusmodi etiam ipsa confessione non secuta; sive persona sollicitata confenserit, sive non. Gregorius XV. *Universi Dominici Gregis*. 2. Si poenitens sollicitat Confessarium ad turpia, dicto modo, non minus tenetur denunciare sollicitantem. 3. Poenitens tenetur denunciare Confessarium, a quo fuit sollicitata in actu & loco confessionis ad turpia, etiam si a pluribus annis eidem confessus non amplius fuerit. Verum non tenetur denunciare Parochum suum, aut Confessarium, aut Episcopum, si ab alterutro sollicitata tantum fuisset extra Tribunal poenitentiae (absque relatione ad confessionem praecedentem vel subsequentem) 4. Si persona poenitens non versetur in casu, in quo obligari possit ad denunciandum Confessarium sollicitantem, potest reticere peccata cum Confessario suo commissa, dum confiteri tenetur alteri in Dioecesi, in qua haec sollicitatio est casus reservatus, a quo absolvendi facultatem habent tantum illi Confessarii, qui poenitentes obligare solent ad denunciandos Superioribus sollicitantes ad turpia. Potest igitur talis poenitens in casu posito absolute confiteri cuidam Sacerdoti

cerdoti approbato, etiam non habenti facultatem absolvendi a reservatis, quin hæc peccata alia vice confiteri teneatur. *Fromageau.*

NOTA. Benedictus XIV. in præfata Bulla: *Sacramentum* 1741. innovavit & declaravit Constitutionem Gregorii XV.

CASUS XVI. Bulla Gregorii XV. contra Confessarios, qui poenitentes ad turpia sollicitant, edita delegat Episcopis potestatem agendi contra ejusmodi Confessarios, eosque persequendi.

R. Hæc Bulla non est recepta in Gallia, ubi Episcopi prætendunt, hanc potestatem sibi competere jure proprio & communi, *Fromageau.*

NOTA. Idem sentiendum de Gallia circa Bullam Benedicti XIV. Sed bene notandum, ab Episcopis Galliarum non recusari observantiam contentorum Decretorum in Bulla, sed tantum delegationem eorum jurium, quæ ordini Episcopali per se annexa, & irrefervabilia putant.

CASUS XVII. Parochus per impudicos tactus mutuo exercitis turpiter conversatus est cum quadam Parochiana. Potestne permittere, ut sibi confiteatur, eamque ab his peccatis absolvere, supposito quod ambo resipuerint, firmissimumque propositum conceperint non amplius relabendi? Potestne Parochiana absque peccato de novo hunc Parochum pro confessione accedere?

R. Parochus iste non debet excipere confessionem hujus foeminae, nisi in casu extremæ necessitatis, sed eam remittere oportet ad alium, ne forte memoria præteriti novam peccandi occasionem præbeat. Ex hac ipsa ratione nec foemina hæc absque gravi necessitate eidem amplius confiteatur, maxime si peccata incontinentiæ a proxima confessione commississet. *De Lamet.*

CASUS XVIII. Titius falsum confecit titulum, ut bona quædam uxoris suæ deoneraret a censu præstando cuidam Nobili, qui propterea actionem falsi instituit. Foemina causæ cum Nobili diu agendæ imparem se rata, donat bona litigiosa cuidam Capitulo, ea conditione, ut illud expungeret debita sua, sibi que ac liberis suis annuam pensionem ad dies vitæ assignaret. Capitulum conventionite inita litem profecquitur cum Nobili, qua nondum finita moritur ille, resque indecisæ mansit; eoquod hæres defuncti Nobilis eam profecutus non fuerit. Post plures annos in lethalem morbum incidit etiam foemina, suoque Confessario, qui erat ex præfato Capitulo, declarat falsitatem Tituli, seque in conscientia

velle

velle securam esse. Confessarius, ut declarationem hanc redderet authenticam, nec testes nec Notarium adhibet, idque vel ex ignorantia, vel ex præsumptione, Capitulum facile fidem adhibiturum testimonio suo, quod tamen factum non est. Jam quaeritur, utrum Capitulum teneatur credere soli testimonio Confessarii? an teneatur deferere litem falso Titulo propugnatam, & resarcire damnum a die aditæ possessionis bonorum præfatorum Nobili illatum? aut si Capitulum id recuset, num Confessarius teneatur restituere & propalare declarationem foeminae? aut an celando hanc declarationem possit suadere amicabilem compositionem, ac efficere, ut census solvendi ac impensæ litis ex parte Capitulo remittantur, cum in hac donatione graviter læsum sit, & debita foeminae etiamnum exsolvere debeat, multasque expensas tam pro firmitate donationis quam in litem facere coactum fuerit, ita quidem, ut hæc bona longe pluris emisse censendum sit, ac valerent.

R. Confessarius iste alia ratione se gerere debuisset, ut satisficeret Nobili læso occasione falsi Tituli. Foemina tenetur ad reparationem damni per litem illati; in defectu Matris tenetur ad eam faciendam liberi. Si Capitulum habuit plenam facti notitiam, tenetur pariter ad integram indemnitate præstandam hæredi defuncti Nobilis. Confessarius in hac occasione uti debebat permissione sibi facta per Canonem, *Omnis utriusque sexus*: non licebat quidpiam detegere, quod ex confessione hujus foeminae noverat, nisi ea permittente; neque id aliis manifestare, nisi quos ipsa designaverit; ubi insuper summopere cavendum erat, ne talis declaratio in multorum notitiam veniat. Interim tamen Confessarius non tenetur ad restitutionem; cum eam fieri a foemina voluerit, ejusque obligationem ipsi ob oculos posuerit, ut dubitari non potest. Quam ob rem muneris suo plene satisfaciatur, si omnem suam eo conferat operam, ut negotium, quam minimo fieri possit hæredis defuncti Nobilis damno, conficiatur. *De Lamet.*

NOTA. Canon *Utriusque sexus* permittit Confessario, ut ante resolutionem in difficilioribus Casibus sub obligatione ad Secretum Sacramentale utatur prudentioris consilio.

CASUS XIX. Parochus quidam vi Rescripti possessionem Beneficii sui adiit, omnesque functiones Parochiales exercit, quin approbationem (*Visa*) obtinisset. Num valide censentes absolvit?

R. Non potuit valide administrare Sacramenta, quæ jurisdictionem requirunt. Parochiani, qui bona fide huic Parocho

rocho

rocho confessi sunt, non quidem peccarunt, sed gratiam sacramentalem consecuti non sunt: si interea alteri Sacerdoti approbato confessi sunt, receperunt gratiam Sacramenti, etiam si se non accusaverint de prioribus peccatis, dummodo semper in bona fide permanserint. Verum Parochiani, quibus postea innotuit, Parochum illum non habuisse facultatem absolvendi, tenentur repetere confessiones ipsi factas, & de novo se accusare de peccatis coram eo expositis, saltem mortalibus. *De Lamet.*

CASUS XX. Confessarius malum pœnitenti suo dedit consilium.

ꝑ. Tenetur reparare malum, cujus per malum consilium author fuit. *De Lamet.*

CASUS XXI. Religiosus quidam comitatur in itinere Nobilem qua Eleemosynarius. Quæritur 1. Utrum licite & valide potuerit excipere confessiones hujus Nobilis, & familiæ, quam secum duxit, in variis Dioccesibus absque licentia Ordinariorum. 2. Num idem per decem menses potuerit in Diocesi cujusdam Archiepiscopi absque petita ab eo licentia. 3. An idem potuerit, postquam eum Archiepiscopus desuper monitum voluit. 4. An id potuerit ab eo tempore, quo Archiepiscopus urgebat exhibendam sibi approbationem, usque dum breve obtinuit a Papa. 5. An in supplicatione pro Brevis omnia exprimi debuerint, quæ hucusque gesta sunt. 6. Num si, qui eidem confessi sunt, sint securi in conscientia, seque legitime absolutos censere possint, & quid ipsis agendum.

ꝑ. *Ad 1. & 2.* Si Religiosus iste habuit facultatem ab Ordinario hujus Nobilis, ut possit ejus & familiæ confessiones audire, non opus fuit licentia aliorum Ordinariorum. *Ad 3.* Archiepiscopus jure ex Religioso hoc scire petiit, qua auctoritate in aliena Diocesi confessiones audiret; & cum non teneretur credere assertioni ipsius, potuit insuper obligare ipsum ad exhibendam sibi approbationem. *Ad 4.* Religiosus iste potuit excipere confessiones hujus Nobilis occulte, idque absque omni peccato. *Ad 5.* In Ordine ad valorem Brevis Apostolici non erat necesse in supplicatione ad Papam omnia exprimere, quæ hucusque contigerunt. *Ad 6.* Via brevissima ac facillima foret scribere ad Episcopum, a quo Religiosus facultatem audiendi confessiones accepisse potuit; quam si non accepisset, reiterari deberent omnes confessiones ipsi factæ, in quibus de peccatis mortalibus quis se accusaverat. *De Lamet.*

CASUS XXII. Licetne Confessario pœnitentiam in Confessione impositam extra illud commutare pœnitenti?

ꝑ. Talis pœnitentia non potest commutari extra Confessionale. *Fromageau.*

CASUS XXIII. Confessarius quidam pœnitenti pro pœnitentia imposuit ingressum in Religionem.

ꝑ. Cum ingressus in Religionem sit tantum de consilio, & non de præcepto, non potuit Confessarius ipsi imponere hanc pœnitentiam. *Fromageau.*

NOTA. Si non apparet spes probabilis securæ emendationis inter mundanos, potest imponi ingressus in Societatem hominum secretam a mundo, quibus accidunt vota. Idem dicendum de ingressu religiosorum laxioris observantiæ in strictiorem Ordinem.

CASUS XXIV. Confessarius nefarii hominis potestne obligari ad reddendum testimonium de eo, quod intellexit ex hoc homine extra confessionem & prorsus independentem a confessione, quodque illum sæpius in aliis locis jam dixisse constat; præsertim cum agatur de gravi malo, v. g. de pro-pinatione veneni?

ꝑ. Judicialiter interrogatus debet respondere circa id, quod ex isto homine intellexit independentem & sine ulla prorsus relatione ad confessionem, obtenta tamen prius licentia Episcopi sui; simulque protestari, se hoc testimonium tantum proferre, ut pareat justitiæ, non ut reus puniatur. *De Lamet.*

CASUS XXV. Fœmina quædam Confessario suo in confessione mentita est, & Confessarius cum juramento protestatur, se non amplius confessionem illius excepturum, si vel semel adhuc mentita fuerit: Fœmina mentitur de novo. Teneturne Confessarius servare juramentum suum?

ꝑ. Confessarius non potuit hoc juramentum proferre, teneturque recipere pœnitentem, quoties accesserit; eadem obligatio ipsius est, si sit personæ hujus Parochus; cum juramentum non stringat, quod sit in præjudicium majoris boni. Hinc peccavit Confessarius jurando, nullamque juramentum adimplendi obligationem contraxit. *De Lamet.*

CASUS XXVI. Clericus Sacerdos teneturne approbationem sibi procurare ad audiendas confessiones?

ꝑ. Vocatio ad statum Clericalem est obligatio ad laborem, quam quisque contrahit pro eo, quem in Ecclesia obtinet, gradu. Hinc quilibet Sacerdos approbari se curet ad audiendas confessiones, si tam a proprio Confessario quam ab Episcopo ad id munus censatur idoneus: saltem præsentare se

se debet Episcopo, promptumque se offerre ad laborem pro ratione status sui. *Fromageau.*

CASUS XXVII. Possuntne Religiosis aut Monialibus denegari in articulo mortis Confessarii extraordinarii?

R. Superiores tenentur Religiosis suis aut Monialibus petentibus concedere Confessarios extraordinarios, juxta mentem Concilii Tridentini. *De Lamet.*

CASUS XXVIII. Confessarius quidam pœnitenti suo auctor est, ut testamentum condat in præjudicium hæredum suorum. Alius per fraudem aut violentiam impedit, ne in testamento suo cuiquam leget rem, quam illi ex mera liberalitate legare voluerat.

R. Primus peccat graviter, suumque ministerium reddit odiosum. Alter peccat contra justitiam, teneturque ad restitutionem pro ratione damni illati. *Fromageau.*

CASUS XXIX. Superior Regularis cujusdam Communitatis Monialium exemptarum in visitatione Constitutionem edidit, vi cujus Monialibus tantum Confessarius ordinarius isque unus permittetur, facta tamen Superiorissæ potestate, ut in casu veræ & gravis necessitatis iis Monialibus, quibus vere opus fuerit, possit pro solatio admittere alios Confessarios Religiosos ex variis Ordinibus, nunquam tamen illis diebus, quibus toti Communitati confessio præscripta est. Pleræque autem Moniales coram Sanctissimo Sacramento & in præsentia Superioris hujus tumultuose opposuerunt sese Constitutioni huic.

R. 1. Moniales dictæ Constitutioni, postquam promulgata fuerit, non obediens non sunt securæ in conscientia. 2. Si Moniales non habeant rationes gravissimas, se non subiciendi, quas Confessario suo manifestare debuerunt, non potuerunt valide absolvi. 3. Si Moniales rem ad Episcopum detulerunt, eique visum fuerit majorem ipsis libertatem indulgere, Confessarii, qui postea earum Confessiones exceperunt, non possunt haberi pro intrusis; peccarent tamen hujusmodi Confessarii, si Moniales in sua obstinatione & aversione erga Superiorem suum retinerent ac confirmarent. 4. Superior, qui permittit Monialibus, ut plusquam tribus vicibus per annum possint uti Confessariis extraordinariis nihil constituit contra mentem Concilii Tridentini. 5. Repugnat disciplinæ claustrali permittere Monialibus libertatem pro arbitrio sibi eligendi Confessarios, quos & quoties voluerint. 6. Non expedit tamen inferre violentiam conscientis ipsarum; sed provide præcavendæ sunt turbæ, quæ oriri possent, si illis invitis stabiatur unus quidam

dam Confessarius pro Communitate. 7. Bonum disciplinæ exigit, ut ipsis Confessarius assignetur, quem major pars Communitatis postulaverit. 8. Quod attinet prædictam Constitutionem, induendus est Superior ad eam moderandam: mitius enim & cum majori charitate agere debuisset cum Monialibus istis. *Fromageau.*

CASUS XXX. Potestne tempore Jubilæi quilibet Confessarius approbatus excipere confessiones Monialium?

R. Moniales tempore Jubilæi possunt sibi eligere Confessarium approbatum, quemcumque voluerint. *Fromageau.*

NOTA. Attendendus tenor Bullæ.

CASUS XXXI. Superior quidam designat quempiam ex suis Religiosis pro Confessario Monialium sui Ordinis.

R. Religiosus iste tenetur obedire suo Superiori. *Fromageau.*

CASUS XXXII. Confessarius quidam ex confessione personæ conjugatæ agnoscit, in matrimonio ejusdem latere impedimentum dirimens, occultum tamen. Quid ipsi agendum?

R. Si pars culpabilis est in bona fide, Confessarius, antequam eam moneat de nullitate matrimonii, debet esse certus de dispositione utriusque conjugis ad vivendum interea separatim, donec necessaria dispensatio obtenta fuerit; & cum impedimentum sit occultum, ocynus adire Episcopum pro dispensatione. Neutiquam pars conscia impedimenti obliganda est ad detegendam alteri nullitatem matrimonii. *Fromageau.*

NOTA. In dispensationibus apponi solet clausula, certiorandi prius partem de nullitate matrimonii. Id pertinet ad Stylum Curie observandum, ubi convenienter potest observari, cum enim requisita juris naturalis in primo contractu adfuerint, & consensus alterius partis moraliter perseveret, reliqua impedimenta juris Ecclesiastici suppleri possunt.

CASUS XXXIII. Confessarius quidam, cum Cajus se accusasset de incestu commissio cum sponsa fratris sui, interrogat, utrum crimen fuerit consummatum; & licet ex responsione Caji conjecerit dubium esse, an fuerit consummatum nec ne, eum tamen remittit ad Pœnitentiariam.

R. Potuisset Cajum absolvere directe; quia peccata dubia non comprehenduntur in casibus reservatis, saltem nisi id expresse declaratum fuerit; cum reservatio casuum sit strictæ interpretationis. Ex tali autem interpretatione legis patebit, non incestum præsumptum, sed certum esse reservatum. *De Lugo. C. B.*

CASUS XXXIV. Confessarius quidam non cogitans, approbationem suam exspirasse absolvit poenitentem sibi nuper adhuc approbato confessum a peccato, de quo involuntarie & ex oblivione in ea confessione se non accusaverat. Estne absolutio valida?

ꝑ. Est valida; quia, cum uterque sit in bona fide, Ecclesia supplet aut conservat adhuc jurisdictionem in Confessario: alias enim pateretur tranquillitas publica, variæque ori-
rentur inconuenientiæ ac scandala. Leg. Barbarius 3. FF. de Offic. Præt. Bossius, Girib, Cardenas &c. C. B.

NOTA. Cum restrictio & extensio approbationis dependeat ab intentione approbantis, ad hanc potius, quam ad Ecclesiæ suppletionem, nimis largum omnium nequitiarum iuxta extensionem nimiam quorundam authorum pallium, respiciendum est.

CASUS XXXV. Cajus se accusat de peccato reservato; & Confessarius petit & obtinet facultatem eum absolvendi. Antequam autem eum vellet absolvere, reperit, Cajum de novo incurrisse casum reservatum.

ꝑ. Si Confessarius habuit facultatem Cajum absolvendi a casu reservato quocumque demum sine exceptione, valde probabile est, quod possit eum absolvere etiam ab hoc peccato reservato noviter commissio. Si potestas absolvendi est ipsi limitata quoad speciem peccati, non autem quoad numerum peccatorum, non potest Cajum absolvere ab hoc novo peccato, posito quod sit diversæ speciei a primo peccato. Denique si potestas Confessarii sit limitata non solum quoad speciem peccati, sed etiam quoad numerum, absolute eum non potest absolvere absque nova licentia. *Rosign. de pœnit. Tambur. de cas. reserv. c. 9. C. B.*

NOTA. Censeo, eum non posse absolvi, quia relapsus in idem peccatum in dispensationibus Romanis debet specialiter exprimi.

CASUS XXXVI. Confessarius ordinarius excipit confessionem Patris cujusdam accusantis se de turpi peccato commissio cum ancilla sua, immediate post patrem confitetur filius idem peccatum cum eadem ancilla commissum. Potestne Confessarius absolvere filium? Num absolutio patri collata est valida?

ꝑ. Quoad primum: aut filius declarat ex se ipso, se peccasse cum affine in primo gradu; & tunc certum est, quod Confessarius iste eum non possit absolvere: aut simpliciter se accusat, quod peccaverit cum soluta; & tunc potest & debet ipsum Confessarius interrogare, utrum hæc persona sit ipsi quodam consanguinitatis aut affinitatis vinculo conjuncta nec ne; si dicit, non esse conjunctam, absolvendus est, dummodo aliunde sit bene dispositus; si autem dicat, esse
con-

conjunctam; Confessarius iste non poterit eum absolvere. *Puteol. de pœn. q. 5.* Quoad secundum dico, absolutionem patris non esse invalidam, nisi peccaverit post filium, & quidem sciens peccatum filii, hancque circumstantiam in confessione declarare omiserit. *C. B.*

NOTA. Author hæc scripserit in Dioecesi, in qua incestus est Casus reservatus.

CASUS XXXVII. Antonius Seio venenum præbet, ex quo mors ipsius sit secutura: antequam autem moriatur Seius, Antonius confitetur peccatum suum, & absolvitur a Confessario, ea tamen conditione, ut, si Seius obierit, peccatum suum confiteatur cuidam Sacerdoti habenti facultatem absol-
vendi a casibus reservatis.

ꝑ. Poenitens non tenetur obedire Confessario; quia directe fuit absolutus a peccato per propinationem veneni commissio, utpote nondum reservato, dum confessus est. Dein etsi mors Seii eveniat, hæc Antonio non est amplius voluntaria, postquam per confessionem voluntatem suam retractaverat; sicque eveniente morte Seii non incurrit novum peccatum mortale. Itaque nulla ratione obligari potest Antonius, ut post mortem Seii de novo confiteatur peccatum suum habenti facultatem absolvendi a reservatis. *C. B.*

NOTA. Confessarius stante incertitudine de qualitate & effectu actionis ac causæ occisivæ potest quidem poenitentem absolvere, sed cum onere, se Superiori in ordine ad poenam Canonicam sistendi, si effectus fuerit secutus. Reservationes enim ex sua origine principaliter respiciunt forum externum.

CASUS XXXVIII. Titius se accusat de casu reservato: Confessarius promittit ipsi, se scripturum ad Superiorem ac petiturum licentiam absolvendi: scribit etiam; sed eum absolvit, antequam a Superiore responsum acceperat.

ꝑ. Titius directe non est absolutus: hæc enim permisso absolvendi a casu reservato unice dependet a voluntate Superioris; quam etsi ordinarie soleat concedere, potuisset tamen absolute fieri, ut in hoc casu justam eam denegandi rationem habeat. Hinc confessarius in casu posito invalde absolvit, saltem quantum ad additum modum, *directe, C. B.*

NOTA. Eodem modo, quo absolvi possunt incurrentes casum reservatum papalem quoad culpam in foro interno; si personaliter non possunt accedere Papam, etiam possunt absolvi a casibus Episcopo reservatis, qui convenienter non possunt accedere Episcopum. Possunt enim absolvi quoad culpam, non quoad poenam Canonicam, de quo scribendum Superiori.

CASUS XXXIX. Christophorus confitetur, se peccasse eum affine sua spirituali. Confessarius nescit, an habeat in hoc casu particulari facultatem absolvendi; non obstante tamen hoc dubio negativo directe absolvit poenitentem.

R. Non potest absolvere; quia in casu, quo dubitat Confessarius, an habeat potestatem absolvendi, possessio stat in favorem casus reservati. *Belloch. de cas. res. p. 1. q. 2. n. 11. Mazzuch. disp. 1. q. 3. disp. 21. num. 68. C. B.*

NOTA. Modus directe & indirecte absolvendi Casu 37. & 38. in Notis explicatus ostendit, Confessarium potuisse poenitentem absolvere interea a culpa, cum onere tamen redeundi ad se, ut si deprehenderit, casum esse reservatum, recurrat ad Superiorem pro absolutione a poena Canonica.

CASUS XL. Livius confitetur, se frequenter incidere in peccata lascivie; & Confessarius pro poenitentia ipsi imponit, ut nubat. Potestne talis poenitentia imponi?

R. Etsi matrimonium possit finem facere peccatis huiusmodi, Confessarius tamen non potest poenitenti obligationem nubendi imponere. *Facundez. C. B.*

NOTA. Etsi non possit imponi in poenitentiam, potest tamen in consuetudinario poni in conditionem largiendae absolutionis, si alio remedio obtineri nequit spes securae emendationis.

CASUS XLI. Petrus dubitat, utrum incestum commissum cum nepte sua confessus fuerit Sacerdoti privilegiato. Potestne stante hoc dubio Confessarius ordinarius eum absolvere?

R. Non potest eum absolvere; quia in casu proposito praesumptio stat in favorem casus reservati, quem incurrisse Petrum certum est, incertum autem, quod eum confessus fuerit Sacerdoti habenti facultatem absolvendi. Obligatio autem juxta omnes Doctores subsistit tamdiu, quamdiu quis prudenter potest dubitare, utrum eidem satisfecerit. *C. B.*

NOTA. Author denuo loquitur pro Dioecesi, in qua incestus est Casus reservatus.

CASUS XLII. Quidam Dioecesanus Lugdunensis incurrit Casum reservatum in hac Dioecesi; & abit in Oppidum quoddam Dioecesis Viennensis, in qua peccatum illud non est reservatum. Ibi confitetur, & absolvitur.

R. Absolutio est valida, quia reservatio principaliter cadit in Confessarium, quem privat jurisdictione & potestate absolvendi a tali peccato. Hinc homo ille, qui incurrit peccatum reservatum in Dioecesi Lugdunensi, illudque confessus est

in

in Dioecesi Viennensi, ubi non erat reservatum, valide est absolutus, si aliunde fuit bene dispositus, ac non in fraudem legis sic egit, ut scilicet declinaret rigorem legis Dioecesanæ. *Suar. de poen. disp. 30. sect. 2. n. 4. Anacl. tr. 14. dist. 9. n. 2. alique communiter. C. B.*

CASUS XLIII. Confessarius quidam sæpe pronunciat formam absolutionis Sacramentalis cum distractione voluntaria. Peccatne graviter?

R. Si Confessarius scit, quod ratione distractionum huiusmodi jam sæpius erraverit circa substantiam formæ, peccat mortaliter; quia Sacramentum exponit periculo nullitatis. Si autem sciat, se stantibus hisce distractionibus nunquam errare in pronuntiatione formæ non peccat mortaliter; quia defectus iste attentionis præcise spectatus in se ipso non obest, quo minus ponantur omnia absolute necessaria ad valorem Sacramenti. Peccat autem ejusmodi Confessarius venialiter; quia rem sacram non tractat cum debita reverentia. *Sporer de Sacr. par. 1. c. 2. sect. 3. num. 157. Tamb. de Sacr. l. 1. c. 2. §. 1. num. 5. & 6. Gobat. tr. 7. n. 17. C. B.*

NOTA. Hæc responsio nimiam sapit laxitatem: habitualis enim neglectus attentionis in re tanti momenti, tantæ sanctitatis absque dubio haud modicum arguit contemptum. Ad hæc quomodo homo habitualiter ac voluntarie distractus potest esse certus, quod nullum unquam committat errorem circa substantiam rei? Certissimum est, quod saltem sic errandi periculo sese exponat.

CASUS XLIV. Confessarius quidam sæpius poenitentem absolvit ab incestu in primo gradu, quin animum reflectat ad hoc, quod peccatum hoc sit reservatum. Peccatne graviter?

R. Non peccat graviter, dummodo nulla ei suspicio suborta fuerit de reservatione casus. Cum enim voluntas non feratur in id, de quo nulla prorsus habetur advertentia, inadvertentia Confessarii in casu proposito habenda est pro invincibili, & consequenter pro involuntaria. Non peccat autem, qui agit ex ignorantia invincibili. *Suar. de cens. disp. 4. sect. 8. num. 14. Sanchez l. 1. c. 16. n. 20. Castropalao Tom. 1. punct. 15. C. B.*

NOTA. Nolim ponderare levitatem aut firmitatem harum rationum. Certum est, Confessarium gravissimam culpam contrahere, si primas vocationis suæ partes negligat, quæ sunt nosse extensionem ac limites jurisdictionis suæ, seque non immiscere huic ministerio absque prævia, attenta ac reflexa lectione de casibus in Dioecesi reservatis.